

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2009. évi május hó 26. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés büntette és más bűncselekmény miatt a **vádoltés társa** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság Fk.431/2008/22. számú ítéletének I.r. vádlottra vonatkozó részét akként változtatja meg, hogy

- I.r. vádlott cselekményét a Btk.166.§ (1) és (2) bekezdés b) és d) pontja szerinti emberölés büntettének minősíti;
- a bűnjelként lefoglalt és a Somogy Megyei Bíróságon 245/2008. szám alatt bűnjelként kezelt, a bűnjeljegyzék 57. tételszáma alatt szereplő fém kampósbot, és a Somogy Megyei Rendőr-főkapitányságon 52/2008. szám alatt bűnjelként kezelt, a bűnjeljegyzék 55. tételszáma alatt szereplő ácskapocs lefoglalását megszünteti, és megsemmisítését rendeli el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja a 2009. február hó 2. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 9.000 (kilencezer) forint bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

A Somogy Megyei Bíróság két vádlottal szemben járt el, ítélete a fk. II.r. vádlott vonatkozásában elsőfokon jogerőre emelkedett.

Azl.r. vádlottat a Btk.166.§ (1) bekezdésében meghatározott és (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő nyereségvágyból elkövetett emberölés bűntette miatt 15 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az I.r. vádlott által előzetes fogvatatásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről, valamint kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész azl.r. vádlott terhére eltérő minősítés, a nyereségvágy mellett különös kegyetlenséggel való elkövetés megállapítása végett jelentett be fellebbezést. Azl.r. vádlott és védője a kiszabott büntetés enyhítése érdekében éltek jogorvoslati kérelemmel.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Hasonlóképpen fenntartotta a vádlott és védője is jogorvoslati kérelmét a másodfokú eljárásban.

A másodfokú bíróság a bejelentett fellebbezések közül az ügyészi fellebbezést találta megalapozottnak.

Az ítélőtábla a jogorvoslattal megtámadott határozatot a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - a Be.349.§ (1) bekezdésében írt korlátok között - a megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást mentesnek találta a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az hiánytalan, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz, ezért a Be.351.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban is.

A másodfokú bíróság nem találta alaposnak a fellebbviteli főügyészségnek a tényállás kiegészítésére tett indítványát. Az ítéleti tényállás tartalmazza, hogy az I.r. vádlott a járóbotot igen nagy erővel szorította a sértett nyakára. Ez a megfogalmazás nem jelent mást, mint hogy az I.r. vádlott ereje egészét kifejtve szorította a járóbotot a sértett nyakához. Az elsőfokú ítélet tényállása megállapítást tartalmaz a sértettnek a bántalmazás során jelentkező nagy mértékű szenvedésére nézve is.

Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok maradéktalan betartásával széles körű bizonyítási eljárást folytatott le. Ennek során felderítette és megvizsgálta azokat a személyi és tárgyi bizonyítékokat, amelyek a tényállás felderítéséhez szükségesek voltak. A bizonyítékok részletes és a logika szabályainak megfelelő értékelésével adott számot ténymegállapításairól.

A tényállást helyesen alapította a vádlottak részletes tényfeltáró beismerő vallomására, amely összhangban állt a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokkal.

A sértett szokásai, életkörülményei a helyszíni szemle adatain túlmenően a tanúk előadása alapján vált tisztázhatóvá. A vádlottaknak a cselekmény napján és azt követően tanúsított magatartásáról több tanú nyilatkozott. Az elkövetés körülményeit, módját az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg az I.r. vádlott vallomása alapján, amelyet az orvosszakértői vélemény mindenben alátámasztott. A cselekmény elkövetésekor viselt ruházat megsemmisítésére nézve az I.r. vádlott vallomása összhangban állt társának, fk. II.r. vádlottnak az előadásával, valamint a helyszíni szemle adataival. A cselekmény elkövetési eszközeire, illetve a sértettől elhozott pénz rejtkehelyére nézve az I.r. vádlott előadását megerősítették a helyszíni szemle adatai.

Az elsőfokú bíróság a tényállás alapján helyesen következtetett az I.r. vádlott büntetőjogi felelősségére, cselekményének minősítése azonban nem mindenben felel meg az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az elsőfokú bíróság a sértett pénzét megszerző I.r. vádlott cselekményét helyesen minősítette nyereségvágyból elkövetettnek. Tévedett azonban, amikor az elkövetés módja alapján nem állapította meg a különös kegyetlenséggel való elkövetést, mint minősítő körülményt.

A különös kegyetlenséggel történt elkövetés azokat az eseteket foglalja magában, amikor az elkövető a bűncselekményt a tárgyi oldalról nézve rendkívüli embertelenséggel, brutalitással, a sértett életét gátlástalanul, másokban iszonyatot keltő módon oltja ki. Alanyi oldalról nézve az emberölés akkor esik a szóban forgó minősített eset alá, ha az ölési cselekmény véghezvitele, az élet elvételének folyamata a sértettnek rendkívül súlyos fájdalmat, szenvedést, kínt, gyötrelmet, lelki megrázkódtatást okoz. Elsősorban tehát a sértettnek okozott sérülések száma, súlya és jellege, valamint a véghezvitel módja alapján állapítható meg az elkövetés különös kegyetlen módja.

Az elbírált ügyben a vádlott emberölést megvalósító magatartásában három jól elkülöníthető szakasz figyelhető meg.

Az I.r. vádlott először öt percen át nagy erővel szorította a sértett torkát, mellyel szemben a sértett még próbált védekezni, de hathatós ellenállást életkora és fizikai adottságai folytán nem tudott kifejtetni. Az I.r. vádlott ezt követően a fém járóbottal három alkalommal közepes vagy azt kissé meghaladó erővel ütötte meg a sértett fejét, melyek közül kettő a sértett arcát, egy a fejtetőt érte. A harmadik szakaszban az I.r. vádlott rátérdelt a hanyatt fekvő sértett vállgödreire és a járóbottot - két végét megfogva - igen nagy erővel egy-két percen át a sértett nyakára szorította. A nyak szorítása olyan intenzitással történt, hogy a gégeporc-törésen túl a nyak hátsó felén lévő csigolyák is elroppantak. Az I.r. vádlotti magatartás rendkívül embertelen volta nyilvánult meg abban, ahogy a sértett nyakát a bottal oly módon szorította, hogy a

gégeporc kiterjedt törésein túlmenően - összetett lágyrészi sérüléssel - az alatta elhelyezkedő nyaki V. és VI. csigolyatest roppanásos törését is előidézte.

A sértett halálát két egymással konkuráló ok, a gégeporc-törés miatti légút elzáródás, illetve a mindkét oldali bolygóideg - hüvely tartós leszorításához társuló szívleállás - idézte elő. Mindkét halál ok kiváltója a nyak nagy erejű és tartós leszorítása volt. A sértett rendkívüli mértékű szenvedést állt ki, amely nemcsak a nyak leszorításához, hanem az előző, kézzel történő fojtogatásnak, illetve bottal való ütlegelésnek is eredménye. A sértetti szenvedésre a sérülések nagy számából, kiterjedéséből és súlyosságából lehetett következtetni.

Azl.r. vádlott magatartása, amelyet a kézzel történt bántalmazással kezdett, majd eszközzel, azt többféle módon használva folytatott, mind tárgyi, mind alanyi szempontból megalapozza a különös kegyetlenséggel való elkövetés megállapítását. A minősítés megállapítását nem befolyásolta az a körülmény, hogy a sértett a bottal történő fojtogatás kezdeti fázisában eszméletét veszítette.

Ezért a másodfokú bíróság a vádlott által elkövetett cselekményt a Btk.166.§ (2) bekezdés d) pontja szerint különös kegyetlenséggel elkövetettnek is minősítette.

A megyei bíróság a büntetés kiszabásánál irányadó bűnösségi körülményeket túlnyomórészt helyesen ismerte fel.

Az egyenes szándékot mellőzte a másodfokú bíróság a súlyosító körülmények köréből, mivel az nem értékelhető a vádlott terhére, helyesen az eshetőleges szándék lehetne a vádlott javára szolgáló enyhítő körülmény.

A minősítés módosítása folytán az l.r. vádlott terhére további súlyosító körülményként értékelendő a cselekmény többszörös minősülése. A minősítés megváltoztatása miatt mellőzni kellett a súlyosító körülmények köréből a különös kegyetlenséget közelítő elkövetési módot.

Az elsőfokú bíróság a helyesbített bűnösségi körülményeknek már megfelelő, a cselekmény tárgyi súlyával arányban álló büntetést szabott ki l.r. vádlottal szemben, aki saját nagyanyját ölte meg anyagi haszonszerzés céljából. A cselekmény kiemelkedő tárgyi súlyának kifejeződésre kell jutnia a büntetés tartamában is. A másodfokú bíróság úgy látta, hogy az enyhítő körülmények - l.r. vádlott tényfeltáró beismerő vallomása, büntetlen előélete - ellenére az elsőfokú bíróság által kiszabott 15 év fegyházbüntetés szükséges a Btk.37.§-ában írt büntetési célok elérésére, ezért annak enyhítését a másodfokú bíróság nem találta indokoltnak.

A kifejtettek miatt a másodfokú bíróság sem a büntetés enyhítésére, sem az l.r. vádlott és védője által kért enyhébb fokozat megállapítására nem látott törvényes lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság tévesen rendelkezett a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használt bűnjелеk elkobzásáról. A Btk.77.§ (1) bekezdésének a) pontja alapján el kell kobozni azt a dolgot, amelyet a bűncselekmény elkövetéséhez eszközül használtak. A(3) bekezdés szerint viszont az elkobzást nem lehet elrendelni az (1) bekezdés a) és b) pontja esetében, ha a dolog nem az elkövető tulajdona, kivéve, ha a tulajdonos az elkövetésről előzetesen tudott.

Az elkövetés eszközeként használt ácskapocs az l.r. vádlott apjának, míg a fémbot a sértett tulajdonát képezte, akik az elkövetésről előzetesen nem szereztek tudomást. Ennek folytán az elkövetéshez eszközül használt dolgok elkobzásának nincs helye, és mivel értéktelennek tekinthetők, a másodfokú bíróság a Be.155.§ (8) bekezdése alapján a lefoglalás megszüntetése mellett megsemmisítésüket rendelte el.

A másodfokú bíróság a Btk.99.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett az elsőfokú bíróság ítélethozatala óta előzetes fogvatartásban eltelt idő továbbmenő beszámításáról.

Azl.r. vádlott a Be.381.§ (1) bekezdése alapján köteles a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A fentiek szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a minősítést érintő részében a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényszerű rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

P é c s, 2009. május 26.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Halász Etelka s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró

A Somogy Megyei Bíróság Fk.431/2008/22. számú ítélete azl.r. vádlott vonatkozásában a Pécsi Ítéltábla Fkf.I.62/2009/6. számú ítéletében írt változtatással 2009. május 26. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke